TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nguy cơ mưa bão dồn dập, không khí lạnh hoạt động sớm cảnh báo thời tiết cực đoan

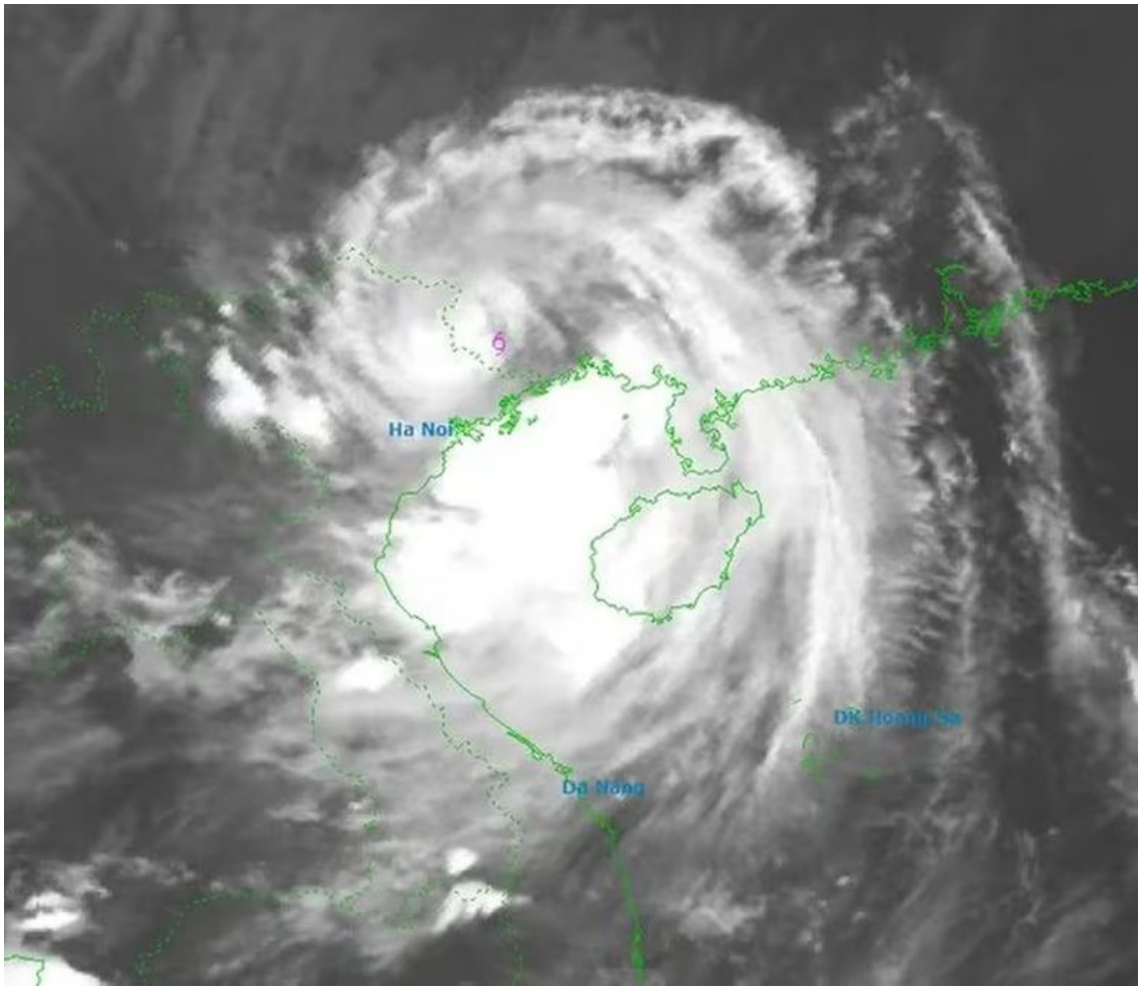
11:47 12/10/2025

Từ nay đến giữa tháng 11, Biển Đông có thể xuất hiện 2-3 cơn bão hoặc áp thấp nhiệt đới, trong đó 1-2 cơn có khả năng ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền nước ta. Không khí lạnh năm nay cũng được dự báo đến sớm, hoạt động mạnh, làm gia tăng nguy cơ mưa lớn, ngập lụt và thời tiết cực đoan.

Bão và mưa lớn dồn dập, lượng mưa vượt xa trung bình nhiều năm

Theo Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia, từ nay đến ngày 10/11, thời tiết trên Biển Đông và đất liền Việt Nam sẽ diễn biến phức tạp với khả năng xuất hiện từ 2-3 xoáy thuận nhiệt đới. Trong số này, 1-2 cơn có thể ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền nước ta – cao hơn mức trung bình nhiều năm.

Không khí lạnh được dự báo tiếp tục hoạt động sớm, tăng cả về tần suất và cường độ. Các đợt gió mùa đông bắc liên tiếp tràn xuống gây mưa lớn diện rộng, nhất là ở khu vực Bắc Bộ, Thanh Hóa và Nghệ An. Các tỉnh từ Hà Tĩnh đến Quảng Ngãi cũng có thể xuất hiện những đợt mưa lớn kéo dài.

Biển Đông được dự báo xuất hiện 2-3 cơn bão/áp thấp nhiệt đới trong 1 tháng tới

Cơ quan khí tượng cảnh báo, tổng lượng mưa trong thời kỳ tới phổ biến xấp xỉ trung bình nhiều năm, riêng dải đất từ Hà Tĩnh đến Quảng Ngãi có thể cao hơn 20–40%. Nhiều khu vực khác trên cả nước có khả năng xuất hiện dông, lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh.

“Trong bối cảnh biến đổi khí hậu, các hình thái thời tiết cực đoan như mưa lớn trong thời gian ngắn, lũ quét, sạt lở đất ngày càng xảy ra thường xuyên hơn. Các địa phương cần chủ động cập nhật bản tin dự báo, cảnh báo ngắn hạn 1-3 ngày để kịp thời điều chỉnh kế hoạch sản xuất và phương án ứng phó phù hợp”, đại diện Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia khuyến cáo.

Mưa lịch sử ở Thái Nguyên và dấu hiệu bất thường của khí hậu

Chỉ trong vòng một tháng, từ 11/9 đến 10/10, trên Biển Đông đã hình thành 4 cơn bão gồm Mitag (số 8), Ragasa (số 9), Bualoi (số 10) và Matmo (số 11). Ba cơn bão cuối ảnh hưởng trực tiếp đến Việt Nam, gây mưa lớn kéo dài tại nhiều địa phương.

Đáng chú ý, trong đợt mưa ngày 7/10, Thái Nguyên ghi nhận 491 mm mưa chỉ trong 24 giờ – vượt xa mọi giá trị lịch sử cùng thời kỳ. Con số này không chỉ cao gấp đôi lượng mưa lớn nhất tháng 10 năm 1978 mà còn vượt cả mức cao nhất từng ghi nhận trong năm 1973 và tổng lượng mưa tháng 10 năm 1964.

Mưa lớn ở Thái Nguyên vượt ba kỷ lục lịch sử

Theo thống kê, tổng lượng mưa tại Bắc Bộ, Thanh Hóa và Nghệ An trong tháng qua cao hơn trung bình nhiều năm từ 100–200%, riêng vùng núi phía Bắc vượt 300–450%. Mưa lớn dồn dập khiến nhiều khu vực bị ngập sâu, sạt lở đất, giao thông chia cắt, ảnh hưởng nghiêm trọng đến sản xuất và đời sống người dân.

Hiện mực nước trên các sông Cầu, Thương và Trung vẫn ở mức cao dù đã có xu hướng giảm. Tại trạm Đáp Cầu (sông Cầu) và Phủ Lạng Thương (sông Thương), mực nước vẫn xấp xỉ hoặc trên mức báo động 3. Do đó, tình trạng ngập lụt tại Thái Nguyên, Bắc Ninh, Lạng Sơn và một số khu vực ven sông ở Hà Nội dự kiến còn kéo dài thêm 1-2 ngày, đặc biệt ở các vùng trũng thấp.

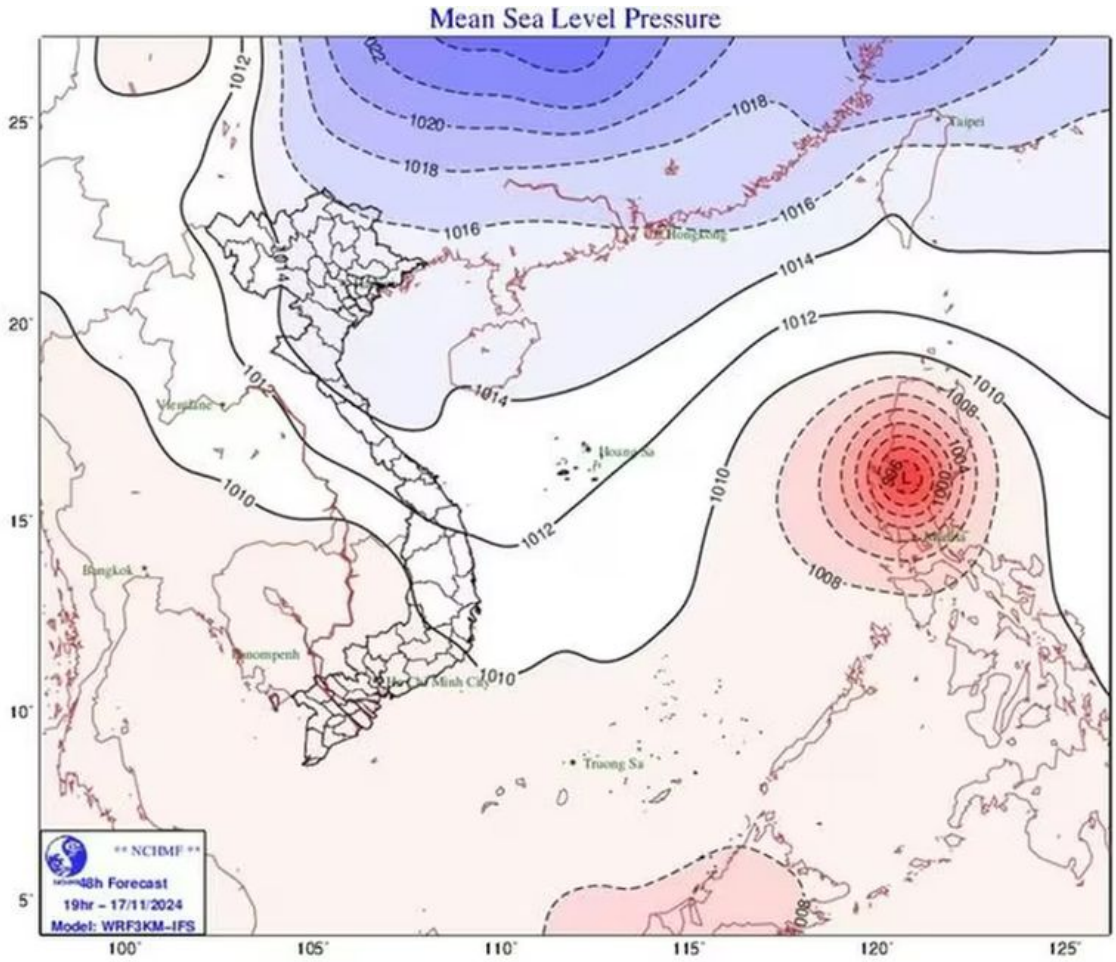
Không khí lạnh đến sớm, La Nina có thể quay trở lại

Theo cơ quan khí tượng, đêm 13/10, một đợt không khí lạnh đầu mùa sẽ tràn xuống, gây mưa rào và giông rải rác tại phía Đông Bắc Bộ và các tỉnh từ Thanh Hóa đến Quảng Trị, có nơi mưa to đến rất to. Từ 14-16/10, mưa mở rộng ra khắp miền Bắc, sau đó giảm dần khi khối không khí lạnh ổn định.

Đặc biệt, khoảng ngày 20-21/10, Bắc Bộ sẽ đón một đợt không khí lạnh cường độ trung bình, khiến nền nhiệt giảm mạnh. Năm nay, không khí lạnh xuất hiện

sớm hơn so với trung bình nhiều năm, báo hiệu mùa đông đến sớm và lạnh hơn thường lệ.

Theo Viện Khoa học Khí tượng Thủy văn và Biến đổi khí hậu, hiện tượng ENSO (dao động nhiệt độ mặt nước biển vùng xích đạo Thái Bình Dương) đang ở trạng thái trung tính nghiêng về pha lạnh. Dự báo ENSO có khả năng chuyển sang La Nina trong 3 tháng cuối năm 2025, với xác suất 60–70%.

Không khí lạnh được dự báo hoạt động sớm và mạnh hơn so với năm 2024

Tiến sĩ Trương Bá Kiên, Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Khí tượng Khí hậu, nhận định: “La Nina thường gắn với xu hướng gia tăng mưa bão tại khu vực Tây Thái Bình Dương và Biển Đông. Kết hợp với nhiệt độ mặt biển tăng do biến đổi khí hậu, năm nay số lượng và cường độ bão đã cao hơn trung bình nhiều năm. Ngoài ra, hàm lượng hơi ẩm trong khí quyển tăng cũng làm tăng nguy cơ hình thành các cơn bão mạnh, kéo theo mưa lớn cực đoan.”

Các chuyên gia dự báo, từ nay đến hết năm 2025, Biển Đông sẽ còn 3-4 cơn bão hoặc áp thấp nhiệt đới, trong đó 1-2 cơn có thể ảnh hưởng trực tiếp đến Việt Nam, chủ yếu tại khu vực Trung Bộ trong tháng 10 và nửa đầu tháng 11. Tổng lượng mưa ba tháng cuối năm có xu hướng cao hơn trung bình nhiều năm,

đặc biệt ở Trung Bộ, Tây Nguyên và Nam Bộ.

Chủ động phương án ứng phó, giảm thiểu rủi ro thiên tai

Trước diễn biến thời tiết ngày càng bất thường, cơ quan khí tượng khuyến cáo các địa phương cần tăng cường phối hợp giữa các lực lượng phòng chống thiên tai, đơn vị quản lý hồ chứa và chính quyền cơ sở. Việc cập nhật liên tục thông tin dự báo, điều tiết hồ chứa hợp lý, chuẩn bị sẵn phương án sơ tán dân vùng nguy cơ cao là giải pháp then chốt nhằm giảm thiểu thiệt hại.

Người dân được khuyến cáo theo dõi sát bản tin dự báo thời tiết, hạn chế di chuyển qua vùng ngập sâu, kiểm tra hệ thống thoát nước, gia cố nhà cửa trước khi mưa lớn xuất hiện. Đặc biệt, cần nâng cao ý thức phòng tránh dông, sét, gió giật mạnh – những hiện tượng ngày càng phổ biến do biến đổi khí hậu.

Với tần suất bão và không khí lạnh dồn dập ngay từ giữa tháng 10, giai đoạn cuối năm 2025 được nhận định là thời điểm cao điểm của thiên tai, đòi hỏi sự chủ động, cảnh giác và phối hợp chặt chẽ từ trung ương đến địa phương nhằm bảo đảm an toàn cho người dân và ổn định sản xuất.

Thiên Trường